

**Kázání synodního seniora Joela Rumla v Liptále v neděli dne 1.července 2007,
100. výročí posvěcení liptálského chrámu**

1K 3,11: *Nebo základu jiného žádný položit nemůže, mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Ježíš Kristus. (Kral.). Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. (NEP)*

Bratři a sestry liptálského sboru, milí hosté zblízka i z dálky, před více jak sto lety se při jedné bouřce zablesklo a bleskem byla roztržena čelní stěna vašeho dřívějšího chrámu. Dnes si připomínáme skoro samozřejmé jednání předků, kteří začali stavět v r.1904 chrám nový a právě před sto lety jej otevřeli. V průběhu dne jej „dozdobíme“ jedním ze zvonů, výrazem to vaší péče a skoro samozřejmé odpovědnosti za to, co jste přejali. Péče o budovy je nutná a jde o úplně stejnou péči jako o zahrádky, pole, lesy a sebe sama. Když byl tento chrám před sto lety otvírán, znělo kázání na text z knihy Ž 11,4: *Hospodin je ve svém svatém chrámu, Hospodin má trůn svůj na nebesích. Jeho oči hledí, jeho pohled zkoumá lidské syny. Všechny tyto zmíněné texty a historické souvislosti spojuje slovo chrám.* Je o něm řeč ve čtení z 1. epistoly Korintským, to slovo je použito v jisté souvislosti v knize Žalmů a mluvíme o něm jako o centru sborového života a vlastně i obce. Různé souvislosti s jedním pojítkem. A i kdybychom si při zmínce slova chrám představili jen jeden jediný chrám sboru, kde jsme vyrostli a kam patříme, stejně při celém přemýšlení o chrámu v rámci křesťanského užívání musíme vzít v potaz celou šíři záběru.

Jakkoliv si vážíme činů svých předků a oceňujeme jejich nasazení, nápaditost a obětavost, se kterými budovali nebo obnovovali kostely, budovy a modlitebny, z té šíře záběru víme, že to není všechno. Základ toho, že tvoříme jeden sbor, že nás poutá vazba víry, to není spojeno s budovou nebo jiným architektonickým výtvorem. Když se nám podaří, že nějaká oprava, přístavba nebo úprava se podaří a je úspěšně dokončena, cítíme, jak mnoho pro nás kostel znamená. Zároveň asi i kdekdo z nás se musel vyrovnávat s otázkou – pro koho děláme opravy, modernizace, proč zavěšujeme na věž zvon? Nebudujeme kostel pro sama sebe, budujeme prostory, které mají sloužit víře člověka a lidí a protože vše děláme odborně a nikoliv ledabyly, chceme aby to vydrželo, aby to přečkalo i nás, tj. aby to mohly užívat i generace, které přijdou po nás. Tedy: aby tento chrám byl místem pro živé lidi, aby nezůstal prázdný.

Když budete číst slova apoštola Pavla, zmínil tam rovněž ohlednutí na to, jak stavěl a budoval. Mluví tak o svém budovatelském díle. Píše: *jako rozumný stavitel jsem položil základ a jiný na něm staví (10)* Žádnou ledabylost nelze připustit, protože když něco dělá s vědomím, že to je díky Boží milosti, pak nelze jinak než rozumně, odpovědně a pořádně. Jiné jednání, kterým se odpovídá na uvědoměle přijímanou Boží milost, nelze totiž připustit. On jako stavitel si uvědomoval význam gruntů, základů, které celou stavbu tvoří, dávají jí výdrž. Jsou to ony (základy), skryté a neviditelné, co prozrazuje kvalitu a úroveň přístupu k budování. Jenom na okraj, abych vám přiblížil souvislost této kapitoly – Pavel reagoval na něco, co se dělo v Korintu, co sice nemělo být, ale nebylo to nic zas tak mimořádného. Nic, co bychom neznali. Ale Pavel na tom odhalil, jak se to promítá do společenství lidí, chrámu Božího lidu a jeho pevnosti, stálosti a věrnosti. V Korintu totiž rostl vliv různých osobností tak, že se lidé začali vázat na ně a podle přízně, kterou měli vůči některé z nich, se mezi sebou začali dělit. Nebylo to tak viditelně škodlivé jako blesk, trhající čelní stěnu chrámové stavby, ale bylo to něco, co bylo horší. Ono to pozvolna rozrušovalo a narušovalo. Církev rozdělovaná na jednotlivé tábory sympatizantů, je společenstvím, které si uvnitř jednoho svátostného prostoru nastaví rozmanité kapličky a koutky a v nich si slaví ve stejnou chvíli svůj kult a přes rameno se dívá jeden k druhému, pohlíží na ně jako na konkurenci a postupně se začne dívat, jak je jejich způsob oslavy Pána Boha divný, nesrozumitelný a nepřijatelný. Zase obrazně řečeno – něco takového narušuje statiku stavby. Chrám Ducha se začne povážlivě rozpadat. Škody po blesku tady asi byly značné, v. ak i on narušil pevnost stavby tak, že bylo lepší stavět chrám nový. To zlé tehdy bylo, že se významné osobnosti v Korintu namísto svorníkem, staly zdrojem sváru a závisti a nezabránilo tomu, aby se do zdíva duchovního chrámu nedostala voda, který v případě prvního mrazu zdívo potrhala. Nejde o to, že se to stává, jde o to, že taková situace je uzdravitelná pouze tím, že nějaký rozumný architekt začne ohledávat základy stavby. A připomene ten základní prvek budování, který tak jak platí ve stavebnictví, platí i v budování takového chrámu společenství Božího lidu. Tím prvkem je upevnění základu, dodržení všech pravidel, které musí splňovat základ jako pevný článek zajišťující výdrž i trvání. Apoštol Pavel, rozhlížeje se po svém okolí, nemohl přehlédnout, že výdrž a trvání nezajistí vazba na jakoukoliv lidskou osobnost, byť třeba i jedinečnou. Pavlův přístup byl jasný, podobný myšlení, jaké naleznete u Jana Křtitele, který řekl, že on sám se hodlá menšiti, jen aby Kristus mohl růst (J 3,30). Takové menšení však nedovoluje, aby sobě dané nebo sebou přijaté úkoly odmítal nebo plnil polovičatě. V pohledu na význam a záruky pro budoucnost nelze jinak: chrám vydrží jenom tehdy a jenom potud, pokud neučiní sám nic proti narušení stability základů.

V čem je Ježíš Kristus základem, zajišťujícím jak pevnost tak i trvání sboru, že jej nepoškodí ani oheň, ani blesk, ani sekularizace nebo režim, klevety nebo nepřátelství? V prvé řadě je to tím, že v Kristu je našim

životům a světu přítomen Bůh. Základ chrámu, který ostojí, který se nemusí bát sám o sebe a který ví o zaslíbení budoucnosti, je vytvářen Bohem. Bůh vstupuje na rovinu lidských poměrů, aby skrze člověka vybudoval něco, co vydrží a obstojí. Když apoštol zmínil, že byl rozumným stavitel, který věděl, jak na budování, podotkl, že to bylo díky Boží milosti. To je to, oč tady jde – co jsme a z čeho žijeme a na co navazujeme a k čemu se vracíme, když se nám leccos zhroutlí, nebo když něco pokazíme a když selžou mechanismy a lidé, na které až nebezpečně snadno vsázíme a důvěřivě spoléháme, to vše, co pro nás tvoří zázemí, ke kterému se utíkáme, souvislosti, kterých jsme schopni si i nevážit, tak to je díky Boží milosti, která vstupuje do našich životů. Tak to vidíme proto, že se učíme dívat na stavbu svého života přes všechno to, co se z Kristova učení i díla „nějak“ dostalo do našich myslí a duší. To je to, co mezi nás, na tomto světě, do poměrů mnohdy nelidských a hodně zlých, vnesl Bůh svými svědky a skrze svého Syna, ono se to mezi námi uchytilo, mezi námi to žije a tím se cíleně nebo někdy i nevědomky ubíháme k tomu, o čem vyznáváme, že je to takovým základem našeho života, že bez něho jinak nemůžeme. Tímto slovem pak novozákonně doplňujeme ono slovo z knihy Žalmů, které mluvilo o Bohu sedícím v chrámě a patřícím na syny lidské. Byla to ta doba, kdy Pán Bůh patřil na syny lidské, aby v Kristu udělal tento krok – vystoupil ze svého chrámu, vstoupil do našich poměrů a až do nich vnesl možnost budovat stavbu takového duchovního společenství, které s jeho podporou a ochranou je podobné zdem chrámovým.

Aby Kristus mohl být a byl základem, k tomu je třeba také toho, aby byl nahlížen jako ten, bez koho se každá stavba stane nestabilní. Vybírají-li stavitelé základní hmotu pro stavbu, vedou je tabulky a propočty, a podle nich mohou určit, který základ bude nejvhodnější a bude nejvíce splňovat požadavky na stálost, pevnost a trvanlivost. Ve věci budování duchovního chrámu žádné propočty nemáme. Máme pouze víru a důvěru. Stojí na vyznání, že Boží Syn mohl projít naším životem, aniž se dopustil hříchu a mohl v něm unést nezaslouženou potupu nejhrubšího zrna kvůli záchraně jiných, čímž zobrazil rozměr lidmi nereprodukovatelné lásky, vlastní jenom Bohu. Jakmile také platí, že oběť Božího Syna na kříži a jeho vzkříšení otevřely cestu k naději spásy a platí i to, že takovou cestu nikdo z lidí není schopen opakovat, pouze přijímat, pak se potvrzuje, že pevnost jediného možného základu pro chrám i společenství, jenž je uvnitř, je pouze v tom, co bylo přineseno a pro nás vykonáno.

Naše budování chrámu je významné tím, že nemusíme stavět od základů, nýbrž jen pečlivě pečujeme o to, aby nikdo nechtěl staré, osvědčené a dost dobré základy měnit nebo nahrazovat. Jeden známý spirituál zpívá: Neberte nám starou víru, je i pro nás dobrá dost. Těšíme se z toho, že nacházíme u vás žité vědomí, že tak jako je třeba pečovat i chrám, a navazovat na dílo, jež vaši předkové vykonali a dělali, že vyznáváte Ježíše Krista, bez něhož se všechno stává pouze dočasným, chvilkovým a módním vanutím. Přejeme vám moc Ducha Božího k tomu, abyste v jeho síle uměli nést jak to, co je časné a lidské a světské (patřící světu a zemi), tak i to, abyste v jeho síle uměli budovat a rozvíjet všechno to, co je stabilní, trvalé a věčné, protože toho je a bude třeba každému z nás i lidem kolem nás – potěšení života i světa neumí nést stále. A to je všechno to, co roste z jednoho základu, jímž je Boží Syn, náš Spasitel, Kristus Ježíš.

Amen

Čtení: 1K 3,9-17

Text: 1K 3,11